

Núm. 673 - Setembre de 2024

VACARISSES

balcó de Montserrat
edició digital

Per una comunitat de fe i amor, oberta a tots, acollidora i fraternal

ARA I SEMPRE, L'ESCOLA EN CATALÀ

SUMARI

Pòrtic	3
L'Evangeli pam a pam	4
Racó de la cuina	6
Campanades	7
Dites populars	12
Pensaments caçats al vol	13
Racó de la poesia	14
Vacarisses, balcó de Montserrat	15
Des de Viladecavalls	26
Dels diaris	28
Indrets més o menys propers	34
Col·laboracions	38

Vacarisses, balcó de Montserrat

Edita: Parròquia de Vacarisses

Redacció i Administració:

Plaça de l'Església, 15 - 📞 0034938359102

08233 Vacarisses (Catalunya)

vacarissesbalcomontserrat@gmail.com

<http://issuu.com/search?q=balcomontserrat>

Director: Sebastià Codina

Redacció, Coordinació i Maquetació:

Jordi Badia, Josep Graells,

Jaume Pintó i Josep Torras

Dipòsit Legal: B 9241-2014

(de la versió digital)

Foto de la capçalera de la portada: Isabel Roumens

ESGLÉSIA DE VACARISSES

HORARI DE MISSES

Dissabtes: 8,00 del vespre

Diumenges. 2/4 d'11 del matí

La revista "Vacarisses, balcó de Montserrat" i en particular la Direcció i l'equip de redacció, coordinació i maquetació, no es fan responsables del contingut dels articles dels seus col·laboradors.

ENVIEU-NOS UN CORREU

El Pi de les Quatre Besses i el seu desolador aspecte actual, junt amb altres pins morts.

Adéu al monumental Pi de les Quatre Besses i altres arbres singulars de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

A principis de juliol vaig fer una excursió pel camí dels Setis Vells, ubicat al vessant llevantí del massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Vaig sortir de l'ermita de les Arenes, situada a dins del terme municipal de Castellar del Vallès, i al cap de mitja hora de caminar vaig descobrir, perplex i astorat, els efectes d'una tragèdia silenciosa que està matant alguns dels pins més destacats d'aquesta muntanya.

Primer em va semblar veure que la capçada de l'arbre més important de tot el massís, l'exceptional Pi de les Quatre Besses, estava totalment seca. Incrèdul, vaig atansar-me veloçment al seu peu i, efectivament, l'arbre era mort! Tota una llegenda del parc, segurament l'espècie viva més longeva del massís, havia deixat de viure, com si se li hagués apagat la llum de cop! Hi resten el seu corpulent tronc, les alteroses branques o besses, ara despullades per sempre i el cartell del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya que ens informa de la seva catalogació oficial com a Arbre Monumental (l'únic del massís amb aquesta distinció). A la pàgina web d'aquest departament hi podem trobar una fitxa de l'arbre feta l'any 2022 que li atorga un estat de conservació "normal", malgrat que aquell any ja estava malmès a causa de la caiguda d'una de les seves quatre besses, ocorreguda l'any 2012, i al fet que se li havia detectat una malura que amenaçava la seva supervivència...

El monumental Pi de les Quatre Besses,
malaauradament sec, vist des de la base.
Juliol de 2024

Després d'aquesta nefasta sorpresa vaig prosseguir l'excursió i vaig poder constatar amb alleujament que la llarguíssima pinassa de la Castellassa del Dalmau i la seva veïna situada més avall es trobaven en aparent bon estat, així com les pinasses de la canal Freda, que el meu germà Albert i un servidor vam donar a conèixer a la comunitat excursionista a través del butlletí del Centre Excursionista de Castellar del Vallès núm. 510 de juny del 2011. Però no va ser el cas de l'altiva pinassa de la Balma de la Pinassa, que vaig veure com definitivament s'havia assecat del tot, ja que des de feia anys mostrava una gran part de les seves branques ben seques...

De baixada, vaig decidir d'anar a visitar una altra de les pinasses més majestuoses que hom pot admirar en aquest massís, la pinassa de la Vinya Vella, desitjant que la seva localització més ombrívola l'hagués preservat de tot mal, però de nou vaig xocar frontalment amb la realitat més crua: també estava ben seca!! Aquesta sí que no me l'esperava pas...

Immediatament, vaig compartir aquests tristos descobriments amb el castellarenc Aleix Schkot, expert coneixedor de la zona i de l'estat dels seus boscos, amb qui vaig sortir dies després per constatar que la pinassa més gran, la pinassa del Dalmau, també està força malmesa, però encara està

viva, tot i presentar nombroses parts seques. Dies després l'Aleix va visitar una altra pinassa de grandioses proporcions, la Pinassa de la Solella de Matalonga, que per sort encara viu però presenta un aspecte tocat, com el de la pinassa del Dalmau.

He de dir que anys després de documentar i localitzar aquests arbres i molts altres més en el meu llibre "Descobrint la Castellassa de can Torras i els seus voltants" (Ed. Farell, 2008), i d'exposar-los tots plegats a la VII Trobada d'Estudiosos de Sant Llorenç del Munt i l'Obac (2009) i a l'article "Els pins monumentals de la vall de Mur", que vaig publicar al llibre de la XXXII Ronda Vallesana (2011), mai m'hagués imaginat que hauria d'escriure sobre un fet tan fatídic com aquest. La causa

COL·LABORACIONS

que ens pot venir al cap sobre aquesta terrible xacra és segurament la del canvi climàtic, que hom atribueix a la mateixa espècie humana, el qual cada cop és més evident a tot el planeta i no ha passat pas de llarg a casa nostra. Segurament, i a manca d'una opinió més experta, hi han intervingut la persistent sequera dels darrers tres anys, les temperatures desbocades i les malalties i plagues que s'acarnissen amb uns arbres molt debilitats davant d'aquestes adversitats climatològiques.

La corpulenta pinassa del Dalmau encara viu, però presenta parts afectades. Juliol de 2024.

Una imatge insofrible per a tot amant de les meravelles del massís: la imponent pinassa de la Vinya Vella, sense un alé de vida. Juliol de 2024.

L'altiva pinassa de la Balma de la Pinassa
se'ns apareix, amb profunda pena, completament seca.
Juliol de 2024.

Cal dir que no només els arbres esmentats estan afectats, ja que en els boscos de tota la zona s'aprecien dotzenes d'arbres secs i morts escampats per incomputables topants, els quals se sumen a l'assecam generalitzat de molts boscos de Catalunya, dins d'una situació d'emergència sense precedents que ha generat frases com la de “no volem que es cremin els boscos, però es moren de set”. Per tant, aquest drama no ha fet més que començar, per a gran pesar de tots els que ens estimem aquest massís, les meravelles naturals que acull i la naturalesa en general.

Davant d'un fet irrecuperable com aquest, sempre ens ha de restar un bri d'esperança, perquè segons les paraules d'Àngel Manuel Hernández Cardona, doctor en Ciències Biològiques, “la natura és sàvia i si la respectem, altres arbres creixeran i substituiran els morts”.

Nota final: L'Aleix Schkot i un servidor estem treballant per confegir un escrit més acurat i detallat sobre aquesta problemàtica.

Agraïments: Aleix Schkot Casas, Albert Masó Garcia i Àngel Manuel Hernández Cardona.

Text i fotografies: *Òscar Masó Garcia*